

Haarlem

Gemeente Haarlem

Mr. B.B. Schneiders
burgemeester

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de Commissie Bestuur.

Datum 3 maart 2016
Ons kenmerk 2016/111329
Doorkiesnummer 023-511 5054
Contactpersoon mw S. van Doorne
Email svdoorne@haarlem.nl
Kopie -
Bijlage(n) 1
Onderwerp Voortgang uitvoering Integraal plan van aanpak radicalisering.

Geachte leden van de Commissie Bestuur,

Middels deze brief informeer ik u over de voortgang op de uitvoering van het Integraal plan van aanpak Radicalisering. Dit plan is op 8 juni 2015 aan u toegezonden.

Het integraal plan van aanpak radicalisering Haarlem berust op een aantal pijlers:

- het vergroten van de bewustwording en tijdige signalering door professionals en inwoners van Haarlem & het trainen van eerstelijns werkers.
- het stroomlijnen van meldingen en signalen rondom radicalisering.
- het versterken van de relaties tussen de gemeente Haarlem en de bestaande netwerken in Haarlem.

In het 3e en 4e kwartaal 2015 is met name ingezet op de bewustwording en het vergroten van kennisontwikkeling bij professionals:

- In oktober 2015 hebben medewerkers van de Teams Integrale Handhaving en Parkeerhandhaving van de afdeling Veiligheid en Handhaving een verkorte SEPPRA-training gevolgd. Dit is een training ontwikkeld door de Politie Noord-Holland en bevat meerdere leermodules over wat radicalisering inhoudt, hoe je het herkent en wat je daaraan kunt doen. Alle eerstelijns werkers van de politie (inclusief de wijkagenten) in Noord-Holland krijgen deze op de politie toegespitste training. Hier wordt in het eerste kwartaal 2016 een concreet vervolg aan gegeven. De CTER contactpersoon (Contraterrorisme en Radicalisering) van Basisteam Haarlem zal de training geven aan die medewerkers van genoemde teams die de training nog niet gehad hebben.

Haarlem

2

- In december 2015 heeft de veiligheidsmanager van de afdeling Veiligheid en Handhaving de driedaagse Behrgroep- training gevolgd, samen met de leden leden van de regionale projectgroep CTER.
- In december 2015 heeft een groot deel van de jongerenwerkers van het Samenwerkingsverband Jeugd (Streetcornerwork, DOCK, Haarlem Effect, Youth for Christ) en een aantal CJG-coaches de training 'Bewustwording Radicalisering' gekregen.
- Eén VO-school in Haarlem heeft de training 'Omgaan met Idealen' gevolgd, gefaciliteerd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

In het 1e kwartaal 2016 staan de volgende activiteiten gepland:

- In maart en april 2016 worden 6 trainingen 'Bewustwording Radicalisering' gegeven aan in totaal 90-100 eerstelijns werkers van de gemeente en daarbuiten. Dit varieert van medewerkers van het KCC en de afdeling SZW tot de CJG-coaches, leden van de Sociale Wijkteams en jongerenwerkers.
- De buurtouders in Meerwijk en Europawijk gaan de training 'bewustwording radicalisering volgen.
- Het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders heeft van het ministerie van SZW apart subsidie gekregen om sleutelfiguren uit de Islamitische gemeenschap in o.a. Amsterdam en Haarlem specifiek te trainen. Voor Haarlem worden circa 4 of 5 sleutelfiguren gevraagd deze training te volgen. Deze training vindt eind februari 2016 plaats.
- In overleg met de rijksoverheid (o.a. ministerie van SZW, OCW, NCTV) en Stichting School en Veiligheid wordt concreet vervolg gegeven aan de complementaire aanpak, waarbij scholen die ondersteuningsbehoefte hebben op het gebied van de aanpak van radicalisering die ook krijgen.
- De gemeente Haarlem doet mee aan de quickscan radicalisering. Dit wordt uitgevoerd door het NJI in opdracht van het ministerie van V&J. Centraal staat het in kaart brengen van de ervaringen van beroepskrachten zorg- en hulpverlening met radicalisering, evenals de ervaringen van personen uit zelforganisaties en van sleutelfiguren die zich bewegen in het jeugd- en gezinsdomein. In maart 2016 vindt er een groeps gesprek plaats met deze professionals en sleutelfiguren. De planning is om in 2016 met deze groep structureel bij elkaar te komen om over dit onderwerp te praten en het netwerk – dat al bestaat – verder te versterken.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De burgemeester,

mr. B.B. Schneiders

Haarlems handelingskader voor professionals **bij vermoedens van radicalisering**

1. Wat is radicalisering?

Radicalisering is:

- de groei in de richting van extremisme;
- de neiging tot ingrijpende hervormingen met gevaar voor de democratische rechtsorde;
- de groeiende bereidheid tot het nastreven of ondersteunen van diep ingrijpende veranderingen in de samenleving die op gespannen voet staan met of een bedreiging vormen voor de democratische rechtsorde. Er kan sprake zijn van politieke, religieuze of etnische motieven.

Hoe signaleer je radicalisering?

- Dit kan zich uiten in opvattingen en veranderend gedrag.
- In presentatie, kleding en woordgebruik.
- In daden, overlast en mogelijk geweld.

Belangrijke indicatoren zijn:

- Plots en hevig afstand nemen van mensen die eerst nabij en vertrouwd waren.
- Volledige toewijding en devotie op geloof waar dat eerder niet was
- Onverdraagzaamheid naar andere geloofsbeleving
- Openlijke sympathie voor de strijd in Syrië.
- Vijandbeeld van de samenleving.
- Er is onderlinge solidariteit in een nieuwe groep. Dit wordt een nieuwe familie.
- Het radicaliseringsproces kan fysiek maar ook virtueel (via internet) plaatsvinden. Veelvuldig terugtrekken achter de computer kan dus ook een indicator zijn.
- Individuele triggerfactoren (bijv. het overlijden van dierbaren) kunnen een belangrijke rol spelen.
- Verandering in gedrag en/of uiterlijk. Nb. Uiterlijke kenmerken zijn zwakkere indicatoren.

Het is zorgwekkend als meerdere signalen tegelijk spelen en personen hiervan getuigen!

2. Wat doe je bij vermoedens van radicalisering?

- Heb je mogelijke signalen of vermoedens van radicalisering? Heb je een vervelend onderbuikgevoel? Maak je je zorgen? Neem in eerste instantie contact op met aan jouw organisatie toegewezen experts, contactpersonen of vertrouwenspersonen.
- Deel je zorgen met anderen, bijvoorbeeld met een collega, leidinggevende of de sleutelfunctionaris.
- Als jouw organisatie een eigen (opschalings) zorgstructuur heeft, doe dan een zorgmelding zoals je ook bij andere problemen zou doen, zoals een vermoeden van kindermishandeling of van een gedragsstoornis.
- Als jouw organisatie **niet** is aangesloten op een zorgstructuur, dan zijn er 2 opties:
 - A. Je kan melden bij de wijkagent of bij de afdeling Veiligheid en Handhaving van de gemeente Haarlem per e-mail via veiligheidhandhaving@haarlem.nl. Dit is niet anoniem;
 - B. Je kan anoniem melden via “Misdaad Anoniem” telefoon: 0800 – 7000.

3. Wat gebeurt er na een melding?

Als je een melding doet bij de afdeling Veiligheid en Handhaving van de gemeente Haarlem, wordt:

- Door de dossierhouder radicalisering van de gemeente Haarlem gecheckt of de signalen bij meerdere sleutelfiguren en/of instanties bekend zijn en op basis daarvan wordt de melding geduid.
- Daarna wordt het door de dossierhouder radicalisering doorgezet voor nader onderzoek. Onder regie van de gemeente wordt in overleg met politie, het openbaar ministerie en het Veiligheidshuis Kennemerland bepaald of verder onderzoek nodig is en/of dat er direct actie moet worden ondernomen.

Als je een melding doet via “Misdaad Anoniem” wordt je melding eerst getoetst:

- Alleen als jouw anonimiteit kan worden gewaarborgd, wordt de melding doorgestuurd naar diverse partners, zoals de politie en andere opsporingsdiensten. De opsporingsinstanties zijn zelf verantwoordelijk voor wat er met de informatie wordt gedaan. Zij moeten zich daarbij houden aan bestaande wet- en regelgeving voor het doen van onderzoeken.

4. Wat kan de gemeente doen?

- Het beantwoorden van algemene vragen en het toelichten van termen.
- Het benaderen en betrekken van ouders en/of anderen die belangrijk zijn in de omgeving van de betrokkene.
- Het bieden van perspectief door het doen van bijv. een ondersteuningsaanbod.
- Het verstoren van het radicaliseringsproces door de weerbaarheid te vergroten;
- Het bieden van zorg vanuit bestaande instanties.
- Het bieden van ondersteuning vanuit het Familiesteunpunt Radicalisering en/of Exit-programma.
- De betrokkene en/of diens ouders in contact brengen met betrouwbare deskundigen die inhoudelijke vragen kunnen beantwoorden.

Daarnaast zijn er andere, formele maatregelen die de gemeente kan treffen:

- Het binnen de wettelijke mogelijkheden verbieden van bijeenkomsten waar radicaal gedachtegoed wordt verspreid.
- Het stoppen van subsidies.
- Het uitschrijven uit de gemeente.
- Het treffen van een paspoortmaatregel.

5. Voorbereiding van het gesprek

Als jij of iemand anders als professional een gesprek aangaat met een vermeende radicaliserende persoon is het goed om je daar op voor te bereiden!

- Zorg dat je beschikt over de professionaliteit om de vele culturen en leefstijlen in je werk- en leefomgeving te kunnen begrijpen en ermee te kunnen omgaan.
- Zorg dat je enige achtergrondkennis hebt over het ontstaan van radicalisering.
- Hierbij is het van belang dat jij:
 - bewust bent van het onderscheid tussen religiositeit (incl. orthodoxie) en radicalisering.
 - bewust bent van het onderscheid tussen maatschappijkritische houding en radicalisering.
 - bewust bent van het onderscheid tussen puberaal gedrag, grensoverschrijdend gedrag en radicalisering.
- Blijf in contact, zorg voor verbinding (dus luisteren, vertrouwen en geduld).
- Blijf in je eigen professionele rol en verantwoordelijkheid (ga niet de rol van jongerenwerker, docent of politieman spelen als je dat niet bent).
- Luister naar wat gezegd wordt en neem dat serieus. Geef desnoods aan dat je geschrokken of verrast bent.
- Je hoeft niet dezelfde overtuiging te hebben om te vragen hoe het met iemand gaat of waar hij/zij mee worstelt.

6. Gesprek

- Probeer te achterhalen wat iemand beweegt. Waar is hij boos, bang of blij over?
- Wees belangstellend en respectvol, stel 'gewone', open vragen:
 - Wat bedoel je daarmee?
 - Vertel eens meer?
 - Denken je vrienden, broers/zusters en anderen er ook zo over?
 - Hoe weet je dit?
 - Ken je meer mensen die dit denken en vinden?
 - Wat zou je er voor/tegen willen doen?
 - Besef je wat de consequenties kunnen zijn?
 - Probeer te begrijpen, wat iets anders is dan begrip tonen of goedkeuren.
 - Ga de persoon niet overtuigen van zijn ongelijk.
 - Wijs niet af en pas op met (ver)oordelen, dit kan tot verwijdering leiden en verkleint de mogelijkheid tot beïnvloeden en helpen.

Nb. Als je aantekeningen of een gespreksverslag maakt, maak dan een duidelijke scheiding tussen de feiten en je eigen gevoel en je eigen interpretatie!

7. Informatie

Voor meer informatie kun je terecht bij de volgende websites:

- Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) <https://www.nctv.nl/>
- Stichting School en Veiligheid <http://www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/thema/radicalisering/>
- Hulplijn Radicalisering <http://hulplijnradicalisering.nl/nl/Home>
- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) <https://vng.nl/onderwerpenindex/veiligheid/aanpak-radicalisering>
- Familiesteunpunt Radicalisering www.familiesteunpunt.nl